

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
B- Geheim met termijn	21 mei 2024	n.v.t.

Onderwerp

Voorjaarsnota 2024 en Kadernota 2025-2028

Advies

1. Vast te stellen de wijzigingen op de beleidsprestaties zoals opgenomen in de Voorjaarsnota 2024.
2. Vast te stellen het gezamenlijke Statenvoorstel voor de Voorjaarsnota 2024 / Kadernota 2025-2028, waarin opgenomen de bijstellingen van Subsidieplafonds 2024 e.v. (Voorjaarsnota 2024) en Subsidieplafonds 2025 e.v. (Kadernota 2025-2028)
3. Vast te stellen het Besluit deelplafonds Voorjaarsnota 2024 onder voorbehoud van vaststelling door Provinciale Staten van het Besluit subsidieplafonds Voorjaarsnota 2024.
4. Te bepalen dat het Besluit deelplafonds Voorjaarsnota 2024 wordt bekend gemaakt in het Provinciaal Blad na publicatie in het Provinciaal Blad van het Besluit subsidieplafonds Voorjaarsnota 2024.
5. Vast te stellen de Voorjaarsnota 2024.
6. Vast te stellen de Kadernota 2025-2028.
7. Vast te stellen het Besluit deelplafonds Kadernota (GS) 2025-2028 onder voorbehoud van vaststelling door Provinciale Staten van het besluit subsidieplafonds Kadernota (PS) 2025-2028.
8. Te bepalen dat het besluit deelplafonds Kadernota (GS) 2025-2028 wordt bekend gemaakt in het Provinciaal Blad na publicatie in het Provinciaal Blad van het besluit subsidieplafonds Kadernota (PS) 2025-2028.
9. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de Voorjaarsnota 2024 en Kadernota 2025-2028.
10. Geheimhouding op te leggen op de besluitpunten 1 tot en met 8 en de daaraan ten grondslag liggende documenten op grond van art. 84 van de Provinciewet juncto art. 5.1 lid 4 van de Wet open overheid en deze op te heffen nadat Gedeputeerde Staten in laatste lezing over de Voorjaarsnota 2024 een besluit hebben genomen en dit aan Provinciale Staten is toegestuurd.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder voor het doen van tekstuele aanpassingen.

Bijlagen

1. Statenvoorstel - Voorjaarsnota 2024 en Kadernota 2025-2028
2. Boekwerk – Voorjaarsnota 2024
3. Bijlagenboek – Voorjaarsnota 2024
4. Boekwerk – Kadernota 2025-2028, inclusief bijlagenboek
5. Besluit deelplafonds Voorjaarsnota 2024 (GS)
6. Besluit subsidieplafonds Voorjaarsnota 2024 (PS)
7. Besluit deelplafonds Kadernota 2025-2028 (GS)
8. Besluit subsidieplafonds Kadernota 2025-2028 (PS)
9. Wijzigingen begrotingsstructuur rapport GS
10. Begrotingsombouw Voorjaarsnota 2024 (PS)

1 Toelichting voor het College

Voor u ligt het GS-voorstel (2e lezing) met betrekking tot de Voorjaarsnota 2024 en Kadernota 2025-2028 (hierna Kadernota 2025). Vanaf dit jaar is voor beide P&C-producten één gezamenlijk GS-voorstel en Statenvoorstel opgesteld vanwege de sterke verbondenheid (financieel en inhoudelijk) van beide producten. Daarnaast voldoet dit ook aan de wens van en wijze waarop Provinciale Staten de besluitvorming hierover neemt.

Dit GS-voorstel stelt het college van GS in staat om een bespreking te voeren over (2^e lezing):

1. De in de Voorjaarsnota 2024 en Kadernota 2025 opgenomen bijstellingen in baten en lasten en het effect op het begrotingssaldo;
2. De aframingen zoals opgenomen in de versie tweede lezing na de besluitvorming eerste lezing om het lastenniveau naar beneden te krijgen;
3. De in de Voorjaarsnota en Kadernota opgevoerde verschuivingen in beleidsprestaties;
4. De beslispunten zoals die zijn verwoord in het Statenvoorstel.

Doel producten

De Voorjaarsnota 2024 is het eerste bijstellingsmoment van GS op de door PS vastgestelde Originele Begroting 2024. Daarnaast bevat dit product beleidsrijke (incidentele) intensiveringen door de verwerking van incidentele middelen uit het budget van € 150 mln uit het coalitieakkoord.

De Kadernota 2025 schetst het financiële en beleidsmatige kader dat het uitgangspunt is voor de Begroting 2025. In de bestuurlijke inleiding wordt verwezen naar de opgaven die er voor provincie liggen op het gebied van financiën, maar ook op welke belangrijke onderwerpen er wordt ingezet in de periode 2025-2028. Evenals voorgaande jaren bevat de Kadernota 2025 een bijlage met een totaaloverzicht van financiële voorstellen en ontwikkelingen voor de Ambitie Bereikbaar Zuid-Holland en daarbinnen voor het Programma Zuid-Hollandse Infrastructuur (PZI).

Beleidsmatig karakter producten

Beide producten zijn de eerste beleidsrijke producten van dit college van GS. Dit komt met name tot uiting door het opnemen van incidentele voorstellen voor circa € 69 mln welke worden gedekt door de € 150 mln incidentele inzet zoals benoemd in het coalitieakkoord.

Beleidsteksten

De Voorjaarsnota 2024 is het eerste P&C-product waarin gewijzigde beleidsteksten zijn opgenomen (1^e en 2^e W-vraag). In de Voorjaarsnota 2024 zijn de teksten verder verfijnd zodat deze zijn geschreven in de geest van het coalitieakkoord en het nieuw vast te stellen Omgevingsbeleid. In de Originele Begroting 2024 zijn de beleidsteksten slechts aangepast zodat deze niet zouden afwijken van teksten uit het coalitieakkoord.

In de Kadernota 2025 geeft de bestuurlijke inleiding beleidsmatig inhoudelijke richting aan de inzet van het college in het restant van de coalitieperiode. Naar aanleiding van de 1^e lezing GS zijn de teksten aangepast, onder meer vanwege eerder ontbrekende onderwerpen (wonen, economie). Onderdeel van de bestuurlijke inleiding zijn de prioritaire opgaves wonen, werken, water en wind. Andere onderwerpen die hierin terugkomen zijn de incidentele inzet van de € 150 mln maar ook het streven om te komen tot een begroting die structureel reëel in evenwicht is.

Begrotingsstructuur

De Voorjaarsnota 2024 is het eerste P&C-product dat is opgebouwd conform de nieuwe begrotingsstructuur. Bij het Statenvoorstel wordt een bijlage gevoegd dat inzichtelijk maakt hoe de Originele Begroting 2024 (oude structuur) vertaald is naar de Voorjaarsnota 2024 (nieuwe structuur).

Deze structuurwijziging heeft tot gevolg dat er budgetten verschuiven tussen beleidsprestaties. Dit valt onder het budgetrecht van GS. Daar is een besispunt voor opgenomen in dit GS-voorstel.

Voortraject - beklanningen

Voor een deel van de niet-bestede middelen uit de jaarrekening 2023 zijn budgetoverhevelingen (beklanningen) opgenomen in het Statenvoorstel bij de Jaarstukken 2023. Die worden vervolgens door PS vastgesteld in juni 2024 en zijn administratief opgenomen in deze Voorjaarsnota 2024. Conform 1^e lezing zijn er drie beklanningen in de categorie 'bestuurlijke afspraken c.q. wensen' die bij deze Voorjaarsnota 2024 ter besluitvorming aan de Staten worden voorgelegd. Dit betreft onderstaande beklanningen (totaal € 4,4 mln):

- Begrotingssubsidie Kunstgebouw (€ 0,1 mln)
- Bijdrage aan revolverend fonds Nationaal Restauratiefonds (€ 0,65 mln)
- Uitvoeringskosten Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied (€ 3,65 mln)

Voortraject – incidentele inzet € 150 mln en herbezinning

Via een ingebracht [memo](#) heeft op 2 april een nadere bespreking plaatsgevonden over de incidentele voorstellen € 150 mln en autonome structurele lasten. De wijzigingen hierop zijn toegelicht in het GS-voorstel bij 1^e lezing.

Naar aanleiding van die besprekingen zijn de volgende mutaties in de Voorjaarsnota 2024 opgenomen:

1. Autonome ontwikkelingen zijn opgenomen in de Voorjaarsnota 2024 voor een bedrag van € 4,2 mln structureel (gelijk aan 1^e lezing);
2. Incidentele voorstellen zijn in de Voorjaarsnota 2024 opgenomen voor een totaalbedrag van € 54,6 mln (1^e lezing € 69,1 mln) voor de periode 2024-2028.

Ten opzichte van de 1^e lezing hebben de volgende wijzigingen plaatsgevonden (+ € 3,8 mln):

3. Ambitie 8: het meerjarenonderhoudsplan en inzet op gebouw D en fietsvoorzieningen van in totaal € 15 mln zijn niet meer opgenomen. Hiervoor in de plaats zijn meerjarige investeringen opgenomen voor in totaal € 14 mln.
4. Ambitie 8: er is een budget opgenomen van € 0,5 mln in 2024 voor het uitwerken van een huisvestingsvisie in verband met het meerjarenonderhoudsplan.
5. Algemeen: in de GS-vergadering van 23 april 2024 is besloten om de arbeidscapaciteit tijdelijk te verhogen met € 19,3 mln (2024) en € 26,1 mln (2025). Voor 2024 vallen deze kosten onder de incidentele inzet € 150 mln. Voor 2025 is de afspraak dat hier dekking voor wordt gevonden als onderdeel van de herbezinning. Mocht er geen dekking worden gevonden als onderdeel van dit traject dan worden deze lasten alsnog incidenteel en onderdeel van incidentele inzet € 150 mln.

Hetgeen wat aan beleid en besluiten nog ontwikkeld wordt met betrekking tot de inzet van deze incidentele posten moet voldoen aan de voorwaarden voor incidentele posten conform BBV. Indien de uiteindelijke besluitvorming niet aan die voorwaarden voldoet worden de kosten alsnog geïnclassificeerd als structureel. Bij investeringsbesluiten betekent dat hogere kapitaallasten en bij andere besluiten dat het structurele beleid tijdelijk van extra middelen wordt voorzien.

Nieuwe claims Voorjaarsnota 2024

Naar aanleiding van de besluitvorming 1^e lezing zijn de volgende claims met een negatief effect op het (meerjarig) begrotingssaldo verwerkt in de Voorjaarsnota 2024:

1. Beleidsdoel 2-1: indexering OV-concessies van € 6,7 mln;
2. Beleidsdoel 3-1: windenergie Lansingerland van € 0,5 mln;
3. Beleidsdoel 4-1: bedrijfsverplaatsingen van € 3,8 mln;
4. Beleidsdoel 8-1: stijgende aanslag Onroerendezaakbelasting (OZB) van € 0,3 mln structureel.

Punten 1, 3 en 4 zijn opgenomen gelijk aan de bedragen zoals ter besluitvorming voorgelegd bij 1^e lezing. Punt 4 was bij 1^e lezing nog niet financieel verwerkt in het boekwerk en is nu bij 2^e lezing wel opgenomen. Punt 2 is conform besluitvorming 1^e lezing opgenomen voor € 0,25 mln in zowel 2024 als 2025, in totaal € 0,5 mln. Deze mutatie was eerder opgenomen voor tweemaal € 0,15 mln, in totaal € 0,3 mln.

Structureel aflopende budgetten

Buiten de inzet van de incidentele middelen is er ook structureel beleid waarop keuzes moeten worden gemaakt. Daarbij is het voornemen van het college om aflopende structurele budgetten op de opgaves voor wonen, werken, water en wind structureel te regelen. Om dit mogelijk te maken is het noodzakelijk dat er structurele dekking wordt gevonden. Dit zal verder worden uitgewerkt bij Begroting 2025 als onderdeel van de herbezinning.

Tekstueel zijn hier zinsneden voor opgenomen in de Kadernota bij de Bestuurlijke inleiding en in de Voorjaarsnota bij het hoofdstuk Samenvatting, de paragraaf het Financieel beeld en de sub paragraaf Samenvatting.

Stand van zaken incidentele inzet € 150 mln na Voorjaarsnota 2024

Met de verwerking van de claims bij Najaarsnota 2023 en nu Voorjaarsnota 2024 zijn de volgende bedragen geclaimd vanuit de incidentele inzet € 150 mln zoals benoemd in het coalitieakkoord.

Type mutatie (bedragen x € 1 mln)	Bedrag
Startpunt incidentele inzet	150,0
Af: Najaarsnota 2023 - inzet extra middelen	-2,7
Af: Begroting 2024 - Aflopende budgetten – continueren 2024	-28,9
Af: Begroting 2024 – Specifieke onderwerpen 24-27	-7,0
Af: Voorjaarsnota 2024 - Incidentele inzet middelen	-54,6
Af: Voorjaarsnota 2024 - Arbeids capaciteit (2024)	-19,3
Totale resterend incidentele inzet € 150 mln	37,5

Tabel 1: overzicht met de inzet van de € 150 mln incidenteel vanuit het coalitieakkoord

Huidige stand van zaken

Bijstellingen Voorjaarsnota 2024

In Voorjaarsnota 2024 zijn diverse financiële bijstellingen opgenomen, waarvan een aantal ook meerjarige financiële effecten hebben. Omdat deze mutaties starten in 2024, zijn ze in de Voorjaarsnota gepresenteerd.

Doordat we de wens hebben de besluitvorming voor de incidentele inzet € 150 mln te concentreren in een P&C-product zijn bij uitzondering ook de mutaties die op dit specifieke traject betrekking hebben in de Voorjaarsnota 2024 opgenomen. Ook wanneer deze pas in 2025 starten. Deze mutaties zijn in het boekwerk in het overzicht mutaties Begrotingssaldo opgenomen in een specifieke categorie: C. incidentele inzet € 150 mln coalitieakkoord.

Financieel beeld Voorjaarsnota 2024 – 1^e lezing / aframen

In de Voorjaarsnota was bij 1^e lezing een totaal aan lasten opgenomen van € 1.076,5 mln. De lasten stegen ten opzichte van de Jaarrekening 2023 met circa € 289 mln (+ 36,6%) en ten opzichte van de Begroting 2024 met € 111,4 mln (+11,5%). Hierop heeft er bij 1^e lezing een discussie plaatsgevonden over het gepresenteerde lastenniveau. Naar aanleiding van deze discussie is de opdracht gegeven om het lastenniveau terug te brengen naar het niveau van de originele begroting van € 965,1 mln. Daarbij is aangegeven dat het aframen gepaard kan gaan met het realistisch wegzetten in de tijd van de lasten. Mede gegeven het feit dat het lastenniveau weliswaar zeer hoog is in 2024 en 2025 maar aflopend in de jaren daaropvolgend.

Deze opdracht heeft geresulteerd in het volgende beeld:

(bedragen x € 1 mln)	2024	2025	2026	2027	2028
Stand eerste lezing	1.076,5	<i>Doorgeschoven middelen</i>			
Subtotaal aframen	-87,0	27,2	12,6	4,5	7,0
<i>Ambitie 2</i>	-43,3	0,4	6,4	-	-
<i>Ambitie 3</i>	-16,2	19,1	2,0	4,0	7,0
<i>Ambitie 5</i>	-10,0	6,0	3,8	0,2	-
<i>Ambitie 7</i>	-2,5	1,3	0,4	0,3	-
<i>Ambitie 8</i>	-15,0	0,5	-	-	-
Subtotaal lagere lasten overig	-6,8				
Aframen extra - herstelboeking	-2,6				
Correctie kapitaallasten	-3,7				
Overige mutaties	-0,4				
Subtotaal additionele lasten	26,9				
Correctie rente - baten	7,5				
Extra inzet arbeidscapaciteit	19,3				
Subtotaal bijstelling lasten 2e lezing	-66,9				
Totaal aan lasten bij 2e lezing	1.009,6				

Tabel 2: mutaties lastenniveau 2024 na 1^e lezing

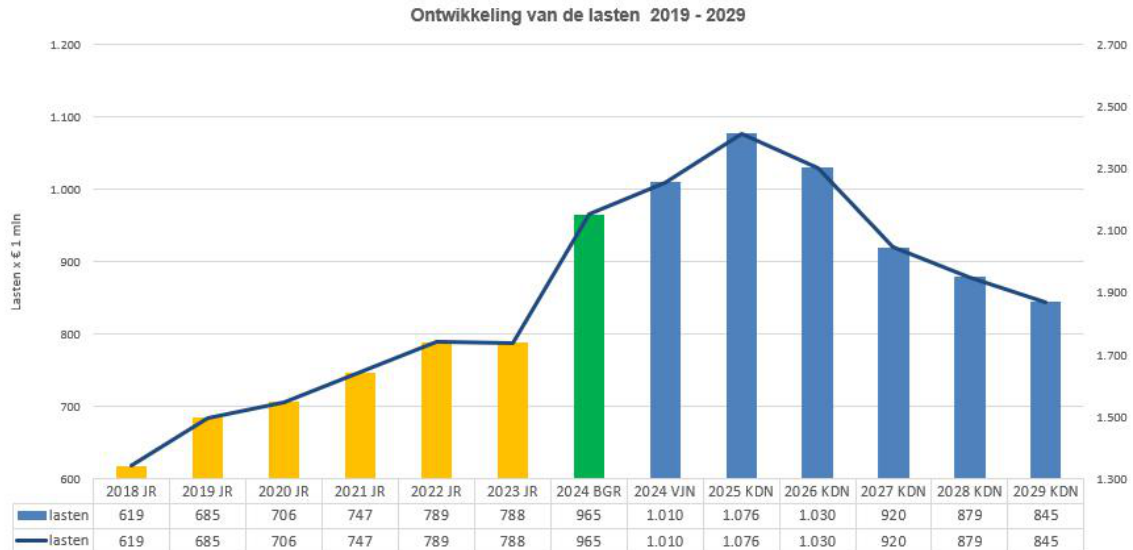
Voor het jaar 2024 voor een bedrag van € 87 mln aan aframingen opgenomen. Onderdeel daarvan is € 14,5 mln bij Ambitie 8 als gevolg van punten 3 en 4 onder “Voortraject – incidentele inzet € 150 mln en herbezinning”. Ook onderdeel van de bijstelling is de aanpassing in kasritme binnen Ambitie 3 van de subsidie WarmteLinq. Deze bijstelling van circa € 16,2 mln had zich reeds voor de opdracht tot aframen aangekondigd. Daarmee heeft de inzet circa € 56,3 mln aan nieuwe aframingen opgeleverd. Hiervan wordt het merendeel doorgeschoven naar toekomstige jaren, met de nadruk op 2025, het jaar waar reeds een ambitieus lastenniveau voor was opgenomen.

Los van de opdracht hebben er nog diverse bijstellingen in de lasten plaatsgevonden van circa € 6,8 mln. Tot slot zijn er ook lasten bijgekomen voor circa € 27 mln door de incidentele inzet arbeidscapaciteit (€19,3 mln) en door een wijziging in de administratieve werkwijze van de rentebaten (€ 7,5 mln). Daardoor zijn deze rentebaten niet langer gesaldeerd met de rentelasten en hebben daarmee een verhogend effect op de lasten.

Financieel beeld Voorjaarsnota 2024 – 2^e lezing

Volgend op de mutaties richting 2^e lezing is er in de Voorjaarsnota een totaal aan lasten opgenomen van € 1.009,6 mln. De baten bedragen € 913,3 mln. Het verschil van € 96,3 mln wordt gedekt door het inzetten van bestemmingsreserves en de algemene reserve. De lasten stijgen ten opzichte van de Begroting 2024 met € 44,5 mln (+4,6%). De baten stijgen ten opzichte van de Begroting 2024 met € 32,4 mln (+3,7%). De stijging ten opzichte van de reeds ambitieuze omvang aan lasten opgenomen in de Begroting 2024 is blijft substantieel. De lasten zijn daarmee circa € 222 mln (+ 28,1%) hoger dan de lasten gerealiseerd in de jaarrekening 2023.

Er is al langer aandacht voor de realisatiekracht, mede vanuit de accountant en de Provinciale Staten, wat meebrengt dat er kritisch gekeken moet worden naar de haalbaarheid van het te realiseren lastenniveau in met name 2024, 2025 en 2026. Daarbij valt op dat de lasten na 2025 een (sterk) dalende trend laten zien. Bij het opstellen van de Begroting 2025 dient het realistisch ramen van de lasten in toekomstige jaren nader uitgewerkt te worden.

Tabel 3: overzicht met de ontwikkeling van de lasten opgenomen in P&C producten 2020-2025

Het totale saldo van baten en lasten daalt verder met € 12,1 mln van € 84,2 mln negatief bij Begroting 2024 naar € 96,3 mln bij de Voorjaarsnota 2024. Doordat een bedrag van € 66,8 mln wordt gedekt uit de bestemmingsreserves bedraagt de mutatie op het begrotingssaldo € 29,5 mln.

De negatieve impact op het begrotingsaldo is als volgt samen te vatten:

(bedragen x € 1 mln)	2024	2025	2026	2027	2028
Begrotingssaldo Begroting 2024	-0,2	36,6	27,4	18,6	-9,4
Beklemmingen vastgesteld bij jaarrekening 2023	-15,1	-1,1	-	-	-
Incidentele inzet € 150 mln coalitieakkoord	-9,7	-17,7	-13,9	-10,8	-2,5
Bestuurlijke afweging beklemmingen jaarrekening 2023	-4,4	-	-	-	-
Verwerking ontwikkeling niet beïnvloedbare kosten	-2,7	-4,2	-4,2	-4,3	-4,2
Indexering OV-concessie	-6,7	-6,7	-6,7	-6,7	-6,7
Doorschuiven van middelen tussen jaren	14,1	-8,2	-3,0	-2,4	-0,4
Vrijval van middelen	1,0	-	-	-	-
Reguliere autonome ontwikkelingen	7,3	12,7	21,6	27,6	41,4
Overig	-2,9	-0,4	-0,2	-0,2	-0,2
Mutaties arbeidscapaciteit	-19,3	-26,1	-	-	-
Herberekening afschrijvingslasten	3,7	1,0	2,0	9,7	12,9
Herrekening rentelasten	5,4	2,7	11,4	18,7	23,1
Aanvulling stelpost looncompensatie	-	-	-	-	-6,6
Totale mutatie begrotingssaldo Voorjaarsnota 2024	-29,3	-47,9	7,0	31,7	56,8
Begrotingssaldo na Voorjaarsnota 2024	-29,5	-11,3	34,4	50,3	47,5

Tabel 4: overzicht met de ontwikkeling van het begrotingssaldo 2024-2028

Wat niet bij 1^e lezing Voorjaarsnota 2024 is opgenomen en bij 2^e lezing, zoals aangekondigd, is opgenomen:

- Aanpassingen in het budget arbeidscapaciteit voor € 19,3 mln in 2024 en € 26,1 mln in 2025;
- Herverdeling arbeidskosten o.b.v. de nieuwe begrotingsstructuur;
- Structurele aanvulling van de stelpost looncompensatie van circa € 6,6 mln voor de jaren 2028 e.v.;
- Herberekening van de kapitaalslasten als gevolg van de effecten uit de jaarrekening 2023 en bijstellingen in de Voorjaarsnota 2024 / Kadernota 2025. Het effect voor 2024 is € 3,7 mln positief op de afschrijvingslasten en € 5,4 mln op de rentelasten. De bijstelling van de rentelasten laat meerjarig een significant positief effect zien oplopend tot wel € 23 mln per jaar. Dit komt doordat het uitgangspunt voor het berekenen van de rentelasten is aangepast waarin meer rekening is gehouden met de werkelijke ontwikkeling van de leningenportefeuille. In het verleden werd de berekening gebaseerd op de initieel opgevoerde begroting waarop uiteindelijk significante onderrealisatie plaatsvond op zowel het saldo van baten en lasten, alsmede de investeringen.

Bovenstaande bijstellingen zullen worden verwerkt bij de 2^e lezing GS waarbij de eerste en derde bijstelling effect zullen hebben op het begrotingssaldo.

Begrotingssaldo Voorjaarsnota 2024

Het begrotingssaldo bedroeg € 0,2 mln negatief bij Begroting 2024. Bovenstaande ontwikkelingen hebben een negatief effect op het begrotingssaldo van € 29,3 mln waardoor een begrotingssaldo resteert van € 29,5 mln negatief in 2024. Het begrotingssaldo is het bedrag ná verrekening met bestemmingsreserves. Dit begrotingssaldo wordt onttrokken aan de algemene reserve (bij een tekort) of juist gestort in de algemene reserve (bij een overschot).

Algemene reserve Voorjaarsnota 2024

Op basis van bovenstaande ontwikkelingen en als gevolg van de jaarrekening 2023, is het verloop van de algemene reserve als volgt:

Type mutatie (bedragen x € 1 mln)	2024 BGR	2024 VJN	2025	2026	2027	2028
Alg. reserve na jaarrekening 2023 / begin v/h jaar	290,1	290,1	296,8	285,4	319,8	370,1
Resultaat jaarrekening 2023	-	36,2	-	-	-	-
Begrotingssaldo van het jaar	-0,2	-29,5	-11,3	34,4	50,3	47,5
Alg. reserves eind v/h jaar	289,8	296,8	285,4	319,8	370,1	417,5
Correctie voor de bufferreserve w weerstandcapaciteit	-42,3	-60,8	-60,8	-60,8	-60,8	-60,8
Alg. vrije reserve eind v/h jaar	247,5	236,0	224,7	259,0	309,3	356,7

Tabel 5: tabel met het verloop van de algemene reserves 2024-2028

Bijstellingen en financieel beeld Kadernota 2025

In de Kadernota 2025 zijn geen financiële bijstellingen opgenomen. Dit is mede ingegeven doordat de meerjarige mutaties startend in 2025 betrekking hebben op de incidentele inzet van de € 150 mln uit het coalitieakkoord. Deze mutaties zijn zoals eerder beschreven opgenomen in de Voorjaarsnota 2024. Het financieel beeld 2025 en verder is conform de standen in de Voorjaarsnota 2024.

In de Kadernota is voor 2025 een totaal aan lasten opgenomen van € 1.076,4 mln. De baten bedragen € 935,4 mln. Het verschil van € 141 mln wordt gedekt door het inzetten van bestemmingsreserves en de algemene reserve.

Begrotingssaldo Kadernota 2025

Het begrotingssaldo 2025 bedraagt € 36,6 mln (voordelig) na de Begroting 2024 en € 11,3 mln (nadelig) na de mutaties vanuit de Voorjaarsnota 2024. De afname van het voordelige begrotingssaldo met € 47,9 mln is toegelicht in de Kadernota 2025 in het onderdeel "Financieel beeld Voorjaarsnota 2024", specifiek in Tabel 4.

Indexeren / prijscompensatie Kadernota 2025

Er vinden bij de Voorjaarsnota en Kadernota geen mutaties plaats op de stelpost prijscompensatie. De stelpost prijscompensatie wordt aangevuld bij de Begroting 2025 (lastenkant). Hier is voor gekozen doordat de prijscompensatie van het rijk is verwerkt in de meicirculaire (batenkant). De meicirculaire kan planning technisch niet meer worden verwerkt in de Kadernota en zodoende zal deze pas worden verwerkt bij de Begroting 2025. Door de bijstellingen als gevolg van indexatie aan de baten- en lastenkant gelijktijdig te verwerken in de Begroting 2025 wordt voorkomen dat er ongelijkmatig financieel beeld ontstaat. In de Begroting 2025 kunnen de ambities ook een claim doen op de betreffende stelpost conform de daarvoor geldende afspraken.

Wel hebben we de percentages van de stelposten in kaart gebracht en deze zullen ook ter vaststelling aan PS worden aangeboden als onderdeel van de Kadernota. Verder hebben we de te verwachten omvang van de stelpost prijscompensatie in kaart gebracht. Op basis van de huidige conceptberekeningen zal de stelpost prijscompensatie (lastenkant) aangevuld moeten worden met een oplopend structureel bedrag van circa € 5,6 mln (2025) tot ruim € 21 mln (2028 e.v.). Deze stijging wordt met name veroorzaakt door het toevoegen van budgetten voor verwachte prijscompensatie voor beheer en onderhoud van natuur, waterveiligheid en recreatie, voor de jaarlijkse bijdragen aan omgevingsdiensten en voor de compensatie van meerjarige subsidies aan culturele instellingen en een verbonden partij.

Onzekerheden motorrijtuigenbelasting

Er zijn in de afgelopen weken ontwikkelingen geweest op het gebied van de motorrijtuigenbelasting en meer specifiek de heffing van MRB op hybride- en elektrische voertuigen. De mutaties die

momenteel voorliggen in de Voorjaarsnota zijn gebaseerd op vastgestelde wetgeving. We verwerken pas de effecten wanneer onderliggende wetgeving ook daadwerkelijk is veranderd. Wanneer dit bij de meicirculaire is zal de verwerking zijn bij de Begroting 2025. Mocht dit pas bij de septembercirculaire definitief worden dan verwerken we het effect pas in de Voorjaarsnota 2025. De verwachte effecten zullen betrekking hebben op 2026 en verder.

Arbeidscapaciteit & CAO-ontwikkelingen

Momenteel ligt er een concept akkoord CAO voor de periode 1 januari 2024 tot 1 juli 2025 tussen de vakbonden en de provincies. Dit akkoord dient nog voorgelegd te worden aan de leden van de bonden. Om die reden zijn de effecten van de onderhandelingen nog niet verwerkt. Het effect op het jaar 2024 zal worden verwerkt bij Najaarsnota 2024 en de verwerking van het jaar 2025 zal gebeuren bij Begroting 2025. Op basis van de berekeningen is er voor de vaste loonkosten en bestaande formatie in 2024 circa € 9,3 mln benodigd waarvan € 7,9 mln beschikbaar is op de stelpost looncompensatie. Dat zou een aanvulling van circa € 1,4 mln vragen bij Najaarsnota 2024. Voor een deel van variabele loonkosten (RVU) wordt een claim gedaan op de algemene middelen voor circa € 0,21 mln. Voor details verwijzen naar het GS-voorstel 'Onderhandelingsresultaat cao 1 januari 2024 tot 1 juli 2025' van 15 april.

Mutaties tussen beleidsprestaties

Muteren in beleidsprestaties valt onder de bevoegdheid van GS en zodoende maken wij in dit GS-voorstel expliciet welke mutaties tussen beleidsprestaties hebben plaatsgevonden bij Voorjaarsnota 2024.

Doordat er een begrotingsombouw heeft plaatsgevonden hebben er relatief veel verschuivingen tussen beleidsprestaties plaatsgevonden. Deze mutaties moeten ook formeel worden vastgesteld. Om die reden bieden wij de mutaties gesplitst aan:

1. de mutaties tussen beleidsprestaties binnen het reguliere proces;
2. de mutaties voortkomend uit de begrotingsombouw.

De mutaties onder 2 worden in een aparte bijlage aangeboden. Er is een mutatie die valt onder de mutaties binnen het reguliere proces (1):

Mutatie tussen beleidsprestaties (bedragen x € 1 mln)	Bedrag
7-1-4 - Beschermen en benutten van de kw al. bodem- en grondw .systeem	0,83
7-1-5 - Vergunningverl. toezicht en handhaving (VTH) van milieuw etg.	-0,83
Totale mutatie	0,0

Tabel 6: tabel met de mutaties tussen beleidsprestaties

Opheffing reserves

De financiële verordening geeft aan dat reserves die structureel onder de € 1,5 mln komen, vrijvallen aan de algemene reserve en dat het benodigde budget dan wordt opgenomen in de exploitatie (als lastenbudget). Bij de Voorjaarsnota komen hier geen reserves voor in aanmerking.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW : € 0,00

Ambitie : Ambitie 8 - Bedrijfsvoering -Financiën en Organisatie

Financiële risico's : Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

Aan de besluitpunten 1 tot en met 9 en de daaraan ten grondslag liggende documenten wordt op grond van Artikel 84 Provinciewet, juncto art. 5.1 lid 4 van de Wet open overheid geheimhouding opgelegd aan eenieder die hiervan kennis draagt. De reden is dat Provinciale Staten er belang bij hebben als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie.

Geheimhouding tot na besluitvorming Gedeputeerde Staten bij laatste lezing is noodzakelijk omdat op basis van de behandeling in Gedeputeerde Staten mogelijk nog wijzigingen moeten worden doorgevoerd. Op alinea niveau heeft er toetsing plaatsgevonden, de onderlinge samenhang tussen de alinea's is echter dusdanig significant dat geheimhouding geldt voor het gehele document.

2 Voorafgaande besluitvorming

Er hebben diverse voortrajecten plaatsgevonden over de inzet van incidentele middelen maar hier heeft geen besluitvorming plaatsgevonden.

3 Proces

Na de 2e lezing worden eventueel opvolgende punten waar nodig cijfermatig en tekstueel verwerkt in de P&C producten.

GS-vergadering	Voorjaarsnota 2024 / Kadernota 2025
Vrijdag 24 mei 2024	Uiterlijke verwerking mutaties 2 ^e lezing
Woensdag 29 mei 2024	Toesturen Voorjaarsnota 2024 / Kadernota 2025 aan griffie

4 Participatie en rolneming

De planning & control cyclus waar de Voorjaarsnota 2024 en Kadernota 2025-2028 onderdeel van uitmaken, draagt bij aan de rol van de provincie als rechtmatige overheid. In deze Kadernota worden de beleidsmatige en financiële kaders voor de uitwerking van de Begroting 2025 weergegeven.

5 Communicatiestrategie

Er gaat een persbericht uit als de Voorjaarsnota naar PS gaat en we zijn bezig met het regelen van een interview met het ANP over praktijkgericht begroten. Daarnaast wordt gewerkt aan een doorvertaling van waar het college de komende drie jaar op inzet met de € 150 miljoen uit het coalitieakkoord. Het is nog onduidelijk of dit een video wordt of een infographic.